

HYVINVOINTIPALVELUJEN VUODEN 2021 TALOUSARVIO JA VUOSIEN 2021-2023 TALOUSSUUNNITELMA

palvelujohtaja	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
TALOUS (sis+ulk)						
Toimintatulot	266 761	246 696	180 195	183 005	169 005	169 005
Toimintamenot	-3 522 096	-3 727 506	-3 840 615	-3 965 230	-3 965 230	-3 965 230
TOIMINTAKATE	-3 255 335	-3 480 810	-3 660 420	-3 782 225	-3 796 225	-3 796 225
<i>Toimintakate euroa/asukas</i>	<i>-1 482</i>	<i>-1 622</i>	<i>-1 679</i>	<i>-1 836</i>	<i>-1 879</i>	<i>-1 917</i>
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	248 927	224 751	161 435	159 270	145 270	145 270
Toimintamenot	-2 920 583	-2 898 028	-2 980 510	-3 026 860	-3 026 860	-3 026 860
TOIMINTAKATE	-2 671 656	-2 673 277	-2 819 075	-2 867 590	-2 881 590	-2 881 590

Hyvinvointipalvelujen keskeisimmät muutokset vuoden 2019 talousarvioon nähden:

- Palvelujohtaja on osa-aikainen koko vuoden.
- Varhaiskasvatukseen yksi opettaja lisää vuorohoidon tarpeen kasvaessa.
- Etsivän nuorisotyön valtionavustuksen puolittuminen, jolloin etsivä työntekijä tekee noin puolet työajastaan muuta nuorisotyötä eikä yhteistyösopimusta 4H:n kanssa tarvita.

HYVINVOINTIPALVELUJEN KÄRKITAVOITTEET JA -TOIMENPITEET VUODELLE 2020

Kärkitavoite ja toimenpiteet	Yksilöidyt toimenpiteet
PAINOPISTE: HYVINVOINTI Kuntalaisten liikunnallisuuden edistäminen liikuntahankkeilla ja tapahtumia järjestämällä.	<ul style="list-style-type: none"> • Varhaiskasvatuksen Vauhtia Viikareihin -hanke • Päiväkodin ja koulun liikunnalliset teemapäivät ja tapahtumat perheille • Retkeilytoiminnan ja pyöräilykulttuurin vahvistaminen yhtenäiskoulussa • ”Unelmien liikuntapäivä” tai muu valtakunnallinen teemaviikko • Kuntoliikuntatapahtumia • Liikunnanohjaajan liikuntaryhmät • Kansalaisopiston liikuntatarjonta
PAINOPISTE: HYVINVOINTI Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen positiivisella psykologialla ja johtamisella, ikääntyneiden erityisellä huomioimisella ja kulttuurielämyksiä tarjoamalla eri ikäryhmille.	<ul style="list-style-type: none"> • Yhtenäiskoulussa tunnetaitokasvatus • Positiivinen pedagogiikka koulussa ja varhaiskasvatuksessa • Ergonomisten kalusteiden hankinta sekä yhtenäiskoulun oppilaille että henkilökunnalle • Ikäihmisten huomioiminen kansalaisopistossa erityisesti liikunnassa, musiikissa ja kädentaidoissa

	<ul style="list-style-type: none"> • Kansalaisopistossa ilmaiset kurssit yli 85-vuotiaille • Kansalaisopistossa etenkin ikääntyneille lisää yksilöopetusta tietotekniikassa yhteistyössä kunnan asiakasneuvojan kanssa • ”Taidepolku” Norppapolulle • Kokoa oma poppoo -retket
<p>PAINOPISTE: SAIMAA Saimaa Geopark -kohteiden tunnettavuuden lisääminen järjestämällä eri ikäryhmille retkiä kohteisiin ja tehostetulla viestinnällä.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Niilo-norppa liikkuu yhdessä lasten ja vanhempien kanssa eri kohteissa • Koulun retket Norppapolulle sekä muihin Geopark-kohteisiin • Nuoriso- ja liikuntapalvelujen retket ja tapahtumat eri kohderyhmille, esim. lasten kesäviikolla keppiheppojen maastoratsastuspäivä • Viestintä Saimaa Geoparkin Unesco-statuksesta
<p>PAINOPISTE: HYVINVOINTI Kuntalaisten osallisuuden lisääminen kyselyillä, erilaisilla toimintaympäristöä ja palveluja kehittäville tilaisuuksilla sekä erilaisia palautemahdollisuuksia kehittämällä.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Päiväkodin laatuksely • Yhtenäiskoulun asiakastytyväisyys- ja arviointikyselyt • Kansalaisopistossa palaute- ja kurssitoiveiden kyselyn tekeminen ainakin opiston ryhmissä, mahdollisesti myös eri järjestöjen tapahtumissa tai yhdyshenkilöiden avulla
<p>PAINOPISTE: HYVINVOINTI Syrjinnän ja yksinäisyyden torjunta etsivällä nuorisotyöllä, eri kohderyhmille ja eri puolilla kuntaa järjestetyillä tapahtumilla ja palveluilla sekä kehittämällä ikääntyneiden etäyhteyspalveluja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Yhtenäiskoulun kerhotoiminnan kehittäminen • Kerhokuljetusten toteuttaminen ja mahdollinen laajentaminen • Kesäauto-hanke touko-elokuussa • Kesän päiväleiri • Kesän Lastenviikko • Vanhusten viikko • Perheviikko • Po1ntin chat-palvelu nuorille ja heidän vanhemmilleen • ryhmä- ja kerhotoimintaa • ”Etäjumppahanke”
<p>PAINOPISTE: LAPSIPERHEET UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen saaminen toteuttamalla hyväksytyä toimintasuunnitelmaa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kaikki lasten ja nuorten kanssa toimivat toteuttavat yhdessä laadittua toimintasuunnitelmaa ja kehittävät toimintaa edelleen lapsiystävällisempään suuntaan
<p>PAINOPISTE: LAPSIPERHEET Lasten ja nuorten lukutaidon parantaminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lukeva koulu -hanke • Kirjastoyhteistyön kehittäminen
<p>PAINOPISTE: LAATUASUMINEN Kestävään kehitykseen panostaminen kierrätysmateriaaleja käyttämällä ja koulutuksia järjestämällä.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kestävän kehityksen suunnitelman laatiminen yhtenäiskoulussa • Ympäristöaiheisten teemapäivien järjestäminen yhtenäiskoulussa • Kädentaitojen materiaalien kierrätys • Kansalaisopiston entisöintikurssi

	<ul style="list-style-type: none"> • Opettajat toimivat myös laajemmin materiaalien kierrättäjinä ja kierrätystietoisuuden jakajina • Musiikissa vanhojen soittimien kierrätys, nuottien uudelleen käyttö ja erilaisten materiaalien uusiokäyttö • Korjausrakentamisen kurssi tai luento yhteistyössä teknisen toimialan kanssa
--	--

HYVINVOINTILAUTAKUNTA

Palvelusuunnitelma:

Hyvinvointilautakunta hallinnoi opetus-, varhaiskasvatus-, nuoriso-, liikunta-, aikuiskoulutus- sekä kirjasto- ja kulttuuripalveluja, koordinoi näiden toimintaa ja ohjaa niitä. Hyvinvointilautakunnan vastuualueella on myös vanhus- ja vammaisneuvosto. Hyvinvointilautakunnan tehtävänä on edistää kuntalaisten hyvinvointia.

Palvelujohtaja	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Hyvinvointilautakunnan kokouksia	7	5	6	6	6	6
Käsiteltyjä asioita	61	56	60	60	60	60
Vanhus- ja vammaisneuvoston kokouksia	4	6	4	6	6	6
Käsiteltyjä asioita	25	44	43	45	45	45
TALOUS (sis+ulk)						
Toimintatulot	18	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-115 767	-145 427	-117 490	-113 598	-113 598	-113 598
TOIMINTAKATE	-115 749	-145 427	-117 490	-113 598	-113 598	-113 598
<i>Toimintakate euroa/asukas</i>	-53	-68	-54	-55	-56	-57
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	18	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-112 499	-138 765	-112 520	-107 630	-107 630	-107 630
TOIMINTAKATE	-112 481	-138 765	-112 520	-107 630	-107 630	-107 630

OPETUSPALVELUT

Palvelusuunnitelma:

Opetuspalvelut tarjoaa esiopetusta, perusopetusta, aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä ostaa taiteen perusopetusta. Oppilaalle turvataan koko yleissivistävän koulutuksen ajan sellainen oppimisympäristö, joka tukee häntä perustietojen ja -taitojen sekä tiedonhankinnan ja soveltamisen oppimisessa. Oppilasta tuetaan hyvän opiskelumotivaation ja yhteistyötaitojen saavuttamisessa. Yleissivistävän koulutuksen aikana oppilas kasvaa ihmisenä ja oppii kunnioittamaan ympäristöä.

Peruskoulun rehtori	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Oman perusopetuksen toimintakate €/oppilas	14 897	14 635	17 922	18 167	19 620	21 326
Esiopetuksen toimintakate, €/oppilas	5 691	8 138	10 546	12 681	15 217	15 217
0-9 luokan oppilasmäärä	137	131	112	108	100	92
Oppilaat oppivat lukemaan 1. luokalla, % oppilaista	100	100	100	100	100	100
Peruskoulun päättäneet saavat jatko-opintopaikan, % oppilaista	100	100	100	100	100	100
Tietotekniikka on ajantasainen ja OPS2016:n edellyttämällä tasolla	toteutunut	toteutunut mutta vaatii jatkuvaa päivitystä	toteutunut	toteutunut	toteutunut	toteutunut
Vakinainen henkilöstö osallistuu täydennyskoulutukseen % henkilöstöstä	95,7	100	100	100	100	100
Erytisopetusta tarvitsevat oppilaat saavat tarvitsemansa tasoisen tuen % oppilaista	100	100	100	100	100	100
TALOUS (sis+ulk)						
Toimintatulot	72 008	50 257	35 115	35 080	35 080	35 080
Toimintamenot	-2 043 460	-2 058 057	-2 206 275	-2 200 657	-2 200 657	-2 200 657
TOIMINTAKATE	-1 971 452	-2 007 800	-2 171 160	-2 165 577	-2 165 577	-2 165 577
<i>Toimintakate euroa/asukas</i>	<i>-898</i>	<i>-936</i>	<i>-996</i>	<i>-1 051</i>	<i>-1 072</i>	<i>-1 094</i>
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	68 536	50 257	35 115	35 080	35 080	35 080
Toimintamenot	-1 680 308	-1 629 083	-1 681 535	-1 665 920	-1 665 920	-1 665 920
TOIMINTAKATE	-1 611 772	-1 578 826	-1 646 420	-1 630 840	-1 630 840	-1 630 840

VARHAISKASVATUSPALVELUT

Palvelusuunnitelma:

Varhaiskasvatuspalveluja tarjoaa päiväkoti ja perhepäivähoitaja. Lapselle turvataan koko varhaiskasvatuksen ajan hänen ikä- ja kehitystasonsa mukainen kasvatusta, opetus ja hoito. Lapsen kasvupolku suunnitellaan yhteistyössä huoltajien ja varhaiskasvatushenkilöstön kanssa. Lapsen kasvu- ja oppimisympäristö on lapsilähtöinen, monipuoliseen leikkiin ja toimintaan kannustava.

Palvelujohtaja	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Päiväkodin toimintakate €/hoitopäivä	108	113	100	95	100	100
Vakinainen henkilöstö osallistuu vuosittain täydennyskoulutukseen% henkilöstöstä	100	83	100	100	100	100
Eritasoista tukea tarvitsevat lapset saavat tarvitsemansa tuen % lapsista	100	100	100	100	100	100
TALOUS (sis+ulk)						
Toimintatulot	14 277	11 867	0	14 000	0	0
Toimintamenot	-523 399	-530 176	-550 000	-623 097	-623 097	-623 097
TOIMINTAKATE	-509 122	-518 309	-550 000	-609 097	-623 097	-623 097
<i>Toimintakate euroa/asu- kas</i>	<i>-232</i>	<i>-242</i>	<i>-252</i>	<i>-296</i>	<i>-308</i>	<i>-315</i>
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	10 581	11 867	0	14 000	0	0
Toimintamenot	-436 913	-429 817	-431 860	-496 180	-496 180	-496 180
TOIMINTAKATE	-426 332	-417 950	-431 860	-482 180	-496 180	-496 180

NUORISO- JA LIIKUNTAPALVELUT

Palvelusuunnitelma:

Nuorisopalvelut luo edellytyksiä lasten ja nuorten hyvinvointiin, harrastuksiin sekä omaehtoiseen toimintaan nuorisolain edellyttämällä tavalla yhdessä muiden paikallisten ja alueellisten nuorisotalojen toimijoiden kanssa. Kaikessa toiminnassa korostuu lasten ja nuorten osallisuus nuorisovaltuuston toimessa nuorten asioiden virallisena esiintuojana ja kommentoijana. Etsivä nuorisotyö tarjoaa nuorille apua löytää ne palvelut, joita nuori tarvitsee päästäkseen elämässään eteenpäin.

Liikuntapalvelut järjestää monipuolisia liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen sekä henkilökohtaista liikuntaneuvontaa. Toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa ovat mukana muut Puumalassa liikuntaa järjestävät paikalliset ja alueelliset tahot. Liikuntapalvelut tarjoaa myös toimitiloja ja taloudellista tukea puumalalaisille liikuntaa järjestäville yhdistyksille ja ryhmille.

Vapaa-aikasihteeri	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Nuorisovaltuuston kokoukset/kokoontumiset	8	10	7	7	7	7
Nuorten ja päättäjien yhteiset tilaisuudet	0	1	1	1	1	1
Nuorisotilan avoimien ovien toiminta 13-20 v. nuorille, tuntia	188	300	200	200	200	200
Nuorisotilan avoimien ovien toiminta 9-12 v. nuorille, tuntia			200	200	200	200
Maksuttomia liikuntaryhmiä eri kohderyhmille				8	8	8
Kuntosalin kävijämäärä, käyntikertoja	8 844	12 306	12 000	12 000	12 000	12 000
Urheiluhallin käyttäjämaksujen osuus käyttömenoista %	42	34	50	40	40	40
Lisäresurssien saaminen hanketoiminnan kautta, hankkeita	4	3	4	4	4	4
Lasten ja nuorten moniammatillisen työryhmän kokoontumiskerrat	10	10	5	5	5	5
LIITO-työryhmän kokoontumiskerrat				4	4	4
TALOUS (ulk + sis)						
Toimintatulot	114 805	121 810	89 600	81 135	81 135	81 135
Toimintamenot	-322 034	-445 970	-404 085	-465 581	-465 581	-465 581
TOIMINTAKATE	-207 229	-324 160	-314 485	-384 446	-384 446	-384 446
<i>Toimintakate euroa/asukas</i>	<i>-94</i>	<i>-151</i>	<i>-144</i>	<i>-187</i>	<i>-190</i>	<i>-194</i>
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	104 885	99 865	70 840	57 400	57 400	57 400
Toimintamenot	-200 729	-205 225	-235 430	-239 290	-239 290	-239 290
TOIMINTAKATE	-95 844	-105 360	-164 590	-181 890	-181 890	-181 890

AIKUISKOULUTUSPALVELUT

Palvelusuunnitelma:

Puumalan kansalaisopisto järjestää alueen asukkaille vapaan sivistystyön koulutusta. Kansalaisopiston laaja opetustarjonta tukee yksilöiden persoonallisuuden monipuolista kehittymistä. Kansalaisopisto tarjoaa myös mahdollisuuksia musiikin perusopetukseen ja avoimeen yliopisto-opetukseen sekä järjestää tarvittaessa maksupalvelukoulutusta. Opiskelu viedään lähelle ihmistä turvaamalla opiskelumahdollisuudet myös haja-asutusalueella. Opiskelu tapahtuu elinikäisen oppimisen sekä kestävä kehityksen periaatteiden pohjalta. Kansalaisopisto toimii yhteistyössä muiden oppilaitosten kanssa.

Opiston rehtori	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Opiskelijoiden lukumäärä	1 883	2140	1 800	1 800	1 800	1 800
Opetustuntien lukumäärä	3 341	3370	3 200	3 200	3 200	3 200
Toimintakate €/opetus-tunti	68,66	74,62	83,53	86,95	86,95	86,95
Toimintakate €/opiskelija	121,82	117,51	148,49	154,58	154,58	154,58
TALOUS (sis+ulk)						
Toimintatulot	47 956	46 186	42 310	39 560	39 560	39 560
Toimintamenot	-277 347	-297 658	-309 590	-317 807	-317 807	-317 807
TOIMINTAKATE	-229 391	-251 472	-267 280	-278 247	-278 247	-278 247
<i>Toimintakate euroa/asukas</i>	-104	-117	-123	-135	-138	-141
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	47 211	46 186	42 310	39 560	39 560	39 560
Toimintamenot	-257 344	-254 418	-276 040	-283 800	-283 800	-283 800
TOIMINTAKATE	-210 133	-208 232	-233 730	-244 240	-244 240	-244 240

KIRJASTO- JA KULTTUURIPALVELUT

Palvelusuunnitelma:

Kirjastolaitos edistää kuntalaisten ja kunnassa lomailevien mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen sekä kansainvälistymiseen. Lisäksi kirjastolaitos edistää virtuaalisten ja vuorovaikutteisten verkkopalvelujen käyttöä ja niiden sivistyksellistä kehittymistä.

Kulttuuripalvelut edistää ihmisten henkistä hyvinvointia. Kulttuuripalvelut järjestää tapahtumia, näyttelyitä ja retkiä sekä edistää paikallisten harrastajien toimintaa ja verkostoitumista. Lisäksi kulttuuripalvelut vastaa Liehtalanniemen museotilan ja Salpalinja-bunkkerin toiminnasta sekä koordinoi höyrylaiva s/s Wennon toimintaa yhteistyössä Puumalan veneseuran kanssa. Kulttuuripalvelut tukee saumattomasti kunnan matkailupalveluita ja osallistuu kuntamarkkinointiin.

Markkinointipäällikkö	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Kirjaston aukiolotuntien määrä	1 738	3 762	3 300	3 300	3 300	3 300
Lainojen määrä	18 368	19 763	19 000	19 000	19 000	19 000
Toimintakate €/laina	7,38	6,88	7,38	7,20	7,20	7,20
Kirjahankintojen määrä/1000 asukasta (OKM:n vähimmäistavoite: 350)	815	426	350	350	350	350
Järjestetyt kulttuuritapahtumat	30	49	20	20	20	20
TALOUS (sis+ulk)						
Toimintatulot	17 695	16 576	13 170	13 230	13 230	13 230
Toimintamenot	-240 087	-250 218	-253 175	-244 490	-244 490	-244 490
TOIMINTAKATE	-222 392	-233 642	-240 005	-231 260	-231 260	-231 260
<i>Toimintakate euroa/asukas</i>	<i>-101</i>	<i>-109</i>	<i>-110</i>	<i>-112</i>	<i>-114</i>	<i>-117</i>
TALOUS (ulk)						
Toimintatulot	17 695	16 576	13 170	13 230	13 230	13 230
Toimintamenot	-232 788	-240 718	-243 125	-234 040	-234 040	-234 040
TOIMINTAKATE	-215 093	-224 142	-229 955	-220 810	-220 810	-220 810